

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 24312-01-21 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

בפני כב' השופטת הבכירה ניצה מימון שעשוע

תובע ח"כ מיקי (מכלוף) זוהר

נגד

נתבעת עמותת חוזה חדש (ע"ר)

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26

לפני תביעה כספית בסך 140,000 ₪ שעניינה פרסום לשון הרע.

התובע הינו חבר כנסת, אשר במועדים הרלוונטיים לתביעה כיהן כיו"ר סיעת הליכוד וכיו"ר הקואליציה.

הנתבעת היא עמותה העומדת מאחורי תנועת המחאה "CRIME MINISTER", שניהלה בתקופה הרלוונטית פעילות תקשורתית והפגנות נגד ראש הממשלה, בנימין נתניהו (להלן: **נתניהו**).

ביום 7.1.21 פרסם התובע ברשת החברתית "טוויטר" את הדברים הבאים:

"שאלה שמטרידה אותי: מה יותר חמור ופוגע בדמוקרטיה? הסתערות אלימה של אזרחים אמריקאים על בניין הקפיטול בושינגטון או הסתערות אלימה של אזרחים ישראלים על בית רה"מ בירושלים? אובייקטיביות היא תכונה חשובה, אני מציע לתקשורת וליריבים הפוליטיים שלנו לנסות ולאמץ אותה מדי פעם". (להלן: **פרסום התובע**).

עוד באותו היום פנה אל הנתבעת כתב העיתון "מעריב", נוכח היותה מזוהה עם "ההפגנות בבלפור" נגד נתניהו, וביקש את תגובתה. הנתבעת הגיבה בזו הלשון:

"מיקי זוהר הוא חייל בכיר בארגון הפשע של נתניהו שלא מפסיק להסית ולשקר. ההשוואה בין הימין האמריקאי האלים למפגינים שומרי חוק מופרעת אפילו בסטנדרטים המעוותים של טופז לוק. המפגינים מעולם לא ניסו לפרוץ למעון, אך נראה שהעיסוק האובססיבי של מכונת התעמולה של בלפור בהפגנות הולידו שיא חדש של הזיה ופייק ניוז. ביבי, לא יעזרו ההסתה והשקרים. אנחנו נחושים ולא נעצור עד שתלך". (להלן: **הפרסום**).

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 בכתב התביעה נטען כי חברי הנתבעת נטלו חלק מרכזי בארגון ההפגנות בסמוך לביתו של היועמ"ש
2 לשעבר, ד"ר אביחי מנדלבלטי, בנסיון ללחוץ עליו להגיש כתבי אישום נגד נתניהו, וכן נטלו חלק
3 בהקמת "משמרות המחאה" ובארגון ההפגנות ברח' בלפור, מול מעונו הרשמי של נתניהו.

4
5 נטען כי מדובר בפרסום אלים, בזוי, גס ומתלהם כלפי התובע, מתוך מטרה לפגוע בשמו הטוב תוך
6 הצגתו כגורם עבריני ומושחת החבר בארגון פשע ואשר מסית ומשקר ללא הרף, וזאת ללא שום
7 הצדקה.

8
9 נטען כי התובע זכאי לכפל הפיצוי הסטטוטורי ללא הוכחת נזק, בסך 140,000 ₪, מאחר שכוונת
10 הנתבעת בפרסום היתה לפגוע בתובע. לחלופין, ככל שבית המשפט ימצא כי הפרסום לא פורסם מתוך
11 כוונה לפגוע, זכאי התובע לפיצוי בסך 70,000 ₪ בגינו.

12
13 בכתב ההגנה נטען כי עיתון "מעריב" פנה לנתבעת, נוכח היותה מזוהה עם הפגנות המחאה נגד נתניהו,
14 וביקש את תגובתה לפרסום התובע, שפורסם יום לאחר שהמון מתפרעים מוסת התפרץ אל תוך
15 מסדרונות בניין הקפיטול, בית המחוקקים האמריקאי, בעיצומו של דיון על אישור תוצאות הבחירות.
16 עשרות הפורעים שזרמו אל תוך הבניין ניפצו חלונות, הפכו שולחנות, תלשו תמונות מהקירות, גרמו
17 נזק לריהוט ולמסמכים, וביצעו מעשי ונדליזם וביזה. חמישה אנשים נהרגו באירוע ורבים נפצעו.
18 עיריית וושינגטון די. סי. הכריזה על מצב חירום למשך 15 יום.

19
20 נטען כי הדברים שכתב התובע, אשר ביקשו להשוות בין המון אלים ופורע חוק כאמור לעיל, לבין
21 המפגינים – ובתוכם חברי הנתבעת – אשר כל חטאם הוא שביקשו לממש את זכותם הדמוקרטית
22 הבסיסית להפגין כנגד השלטון, ואף לייחס להם "הסתערות אלימה על בית רה"מ" שלא היתה ולא
23 נבראה, היוו חוליה נוספת בשרשרת התבטאויות מסיתות, כוזבות וחסרות אחריות של התובע כלפי
24 המפגינים (וכלפי הנתבעת בפרט), וזאת כחלק מקמפיין דה-לגיטימציה למפגינים. במסגרת קמפיין זה
25 כינו נתניהו וחברי סיעתו את ההפגנות "מדגרות קורונה" ו"אירועי הדבקה" ואת המפגינים "מפיצי
26 מחלות", "בריונים", "אנרכיסטים" ועוד. התובע היה מהדוברים הבולטים ביותר של הקמפיין
27 ובאינספור הזדמנויות הכפיש את המפגינים ואת הנתבעת בפרט בלשון משתלחת וקיצונית.

28
29 נטען כי הפרסום אינו מהווה לשון הרע, משום שאין בו כדי להשפיל או לבזות את התובע בעיני האדם
30 הסביר. מדובר בהבעת דעה לגיטימית על התנהגות נבחר ציבור, במהלך תקופת בחירות.

31
32 כן נטען כי מדובר בתביעת השתקה קלאסית, המבקשת ליצור "אפקט מצנן" לדברי ביקורת כנגד
33 התובע.

34
35 נטען כי גם אם היתה בדברי הנתבעת "לשון הרע", הדברים חוסים בבירור תחת ההגנה שמקנה החוק
36 להבעת דעה על נבחר ציבור, לא כל שכן בתקופת בחירות. הביטויים בהם השתמשה הנתבעת אינם

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 חורגים ממתחם הסבירות בנסיבות העניין, בפרט נוכח העובדה שקדמו להם אינספור התבטאויות
2 דומות ואף חמורות יותר של חברי כנסת ואנשי תקשורת בכירים - אשר התייחסו אל התובע וסיעתו
3 בביטויים "ארגון פשע", "כנופיית פשע", "מאפיה" וכו', בפלטפורמות שונות בתפוצה נרחבת. נטען כי
4 הסיפא של הפרסום חוסה גם תחת הגנת אמת הפרסום. עוד נטען כי אין כל הצדקה בנסיבות העניין
5 לפסוק לתובע פיצוי כלשהו הן משום שמדובר ב"זוטי דברים", הן משום שהתנהלות התובע עצמו
6 הביאה לכך שאין לו - בהקשרים אלה - מוניטין שנפגע כתוצאה מדברי הנתבעת, והן מטעמים של
7 מדיניות שיפוטית.

8
9 בקדם המשפט הוסכם כי מאחר שהעובדות הרלוונטיות לגבי פרסומי הצדדים אינן שנויות במחלוקת,
10 יסכמו הצדדים את טיעוניהם מבחינה משפטית, ואף יוכלו לצרף לסיכומיהם פרסומים אחרים מכלי
11 התקשורת, של מי מהצדדים או של גורמים אחרים.

דיון:

12
13
14
15 אין חולק כי תגובת הנתבעת לעיתון מהווה פרסום לפי סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965
16 (להלן: **החוק**).

17
18 משכך, נותר לבחון האם הפרסום מהווה לשון הרע, האם הוא מקים חבות על פי החוק, וככל
19 שהתשובה לשתי שאלות אלה חיובית - האם הוא חוסה תחת ההגנה של הבעת דעה בתום לב במסגרת
20 פולמוס פוליטי.

המסגרת הנורמטיבית:

21
22
23
24 בע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (נבו, 2008) (להלן: **עניין שרנסקי**) נקבע ע"י כב' השופטת
25 א' פרוקצ'יה:

26 "מהלך הניתוח של טענת הפגיעה בשם הטוב, המולידה עוולה בנוזיקין ומזכה בפיצוי, בנוי
27 מארבעה שלבים.

28 **ראשית**, יש לפרש את הביטוי, בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב ממנו את המשמעות העולה
29 ממנו, על פי אמות מידה מקובלות על האדם הסביר. פרשנות זו יש להשעין הן על מובנם
30 הפשוט של דברי הפרסום המפורשים, והן על האמור "בין שורותיו", כפי שמכלול זה עשוי
31 להתקבל ולהתפרש בעיני האדם הסביר (סעיף 3 לחוק).

32 **שנית**, יש לבחון האם על פי משמעות זו, מהווים הדברים "לשון הרע" על פי סעיף 1 לחוק,
33 והאם אופן אמירתם מהווה "פרסום" כמשמעותו על פי מבחני סעיף 2 לחוק.

34 **בשלב שלישי**, יש לבחון את תחולת ההגנות השונות על הפרסום, על פי סעיפים 13 עד 15
35 לחוק, אשר תחולת מי מהן עשויה לשלול את אחריותו של המפרסם לפרסום לשון הרע. גם

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 24312-01-21 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 שלב זה עשוי לכלול רכיב המתייחס לפרשנות הביטוי ולסיווגו, למשל, כביטוי של עובדה או
 2 ביטוי של דעה, לשם התאמתו להגנה הרלבנטית.
 3 **בשלב הרביעי**, אם ממלא הפרסום את תנאי שלושת השלבים הקודמים, נבחנת שאלת
 4 הסעדים, ובתוכם שאלת הפיצוי הראוי לתובע. על כל ארבעת שלבים אלה חולש עקרון
 5 האיזון החוקתי בין הזכות לשם טוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש ביטוי". (ההדגשות לעיל
 6 ולהלן – שלי, נ.מ.ש.)

7
8 להלן אנתח את הפרסום בהתאם לארבעת השלבים שנקבעו בפסיקה.

9
10 בשלב הראשון, יש לבחון **האם הפרסום של הנתבעת, מהווה לשון הרע** על פי אחת מארבע החלופות
11 של ההגדרה בסעיף 1 לחוק.

12
13 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

- 14 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
 15 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
 16 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או
 17 במקצועו;
 18 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו".

19
20 המבחן נעשה בהתאם לסטנדרט אובייקטיבי של האדם הסביר (ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ'**
 21 **הרציקוביץ**, פ"ד נח(3) 558, 567 (2004) (להלן: **עניין שוקן**)). לצורך הבירור נשאל "מהו המובן שהאדם
 22 הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, והאם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע" (ע"א
 23 1104/00 **דוד אפל נ' איילה חסון**, נו(2) 607, 617 (2002) (להלן: **עניין אפל**)).

24
25 יש לשים לב לתוכן הפרסום כולו ולהקשר שבו נאמרו הדברים. לעניין זה יפים הדברים שנאמרו ברע"א
 26 2572/04 **רפאל פריג' נ' "כל הזמן"** (נבו, 2008):

27 "כידוע, הקביעה כי פרסום מהווה הוצאת לשון הרע אינה נלמדת אך מן המילים הפוגעניות
 28 כעומדות לעצמן, בפני עצמן. היא נלמדת בראש ובראשונה **ממכלול הנסיבות שסבבו את**
 29 **הפרסום. לא המילים לעצמן יוצרות את לשון הרע אלא הקונטקסט והנסיבות**, המעניקים
 30 למסכת העובדות את עוצמתה, את צבעיה, את טעמה וריחה."

31
32 **האיזון בין הזכות לחופש הביטוי לבין הזכות לשם טוב של איש ציבור:**

33
34 כידוע, החוק מהווה איזון בין שתי זכויות אדם בסיסיות במדינה דמוקרטית, והן הזכות לשם טוב
 35 והזכות לחופש ביטוי (ראו עניין **שרנסקי**, פסקה 12).

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 יש לבחון, מהו האיזון הראוי בין שתי הזכויות הללו, לאור אמות המידה שנקבעו בפסיקה כאשר
2 מדובר באיש ציבור.

3
4 בעניין שוקן נקבע כי בשלב השני יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם משמעותו
5 של הביטוי מקימה חבות בגין עוולת לשון הרע.

6
7 "שיקול חשוב נוסף שיש לשקול במסגרת זו הוא זהות הנפגע מן הביטוי, וביתר דיוק, היותו
8 איש ציבור, דמות ציבורית או אדם פרטי. במשפט האמריקני זהו שיקול מכריע, ובמקרים
9 כאלה ניתן משקל מקסימלי לחופש הביטוי".

10
11 "ניתן להרחיב סטנדרד זה ולהוסיף ולקבוע כי המשקל שיש להעניק לזכות לשם טוב נחלש
12 גם כאשר מדובר בדמות ציבורית אשר לה נגישות רבה לכלי התקשורת, ואשר נמצאת
13 במרכזו של פולמוס ציבורי. (...) מן הרגע שמתעורר דיון ציבורי שאינו במישור עובדתי,
14 עמידותו של הנפגע צריכה להיות גבוהה יותר; עליו להיות נכון לספוג הערות ביקורתיות
15 המתייחסות לדיון זה." (עמ' 570, פסקה 14)

16 התובע הינו דמות ציבורית, וזאת בשל היותו חבר כנסת, יו"ר סיעת הליכוד ויו"ר הקואליציה דאז,
17 העוסק בענייני הציבור ועשוי להשפיע עליהם במידה כזו או אחרת (עניין אפל לעיל, בעמ' 620). בנוסף,
18 התובע מרבה להתבטא בתקשורת ובמדיה, בכתב ובעל פה. יש לו בולטות תקשורתית, והוא עשה מעת
19 לעת בתקופה הרלוונטית שימוש בשפה בוטה ומשתלחת, כלפי אישים שונים (ראו דוגמאות בסעיפים
20 9, 54, 58 לסיכומי הנתבעת).

21
22 בעניין שרנסקי נקבע:

23
24 "ערך חופש הביטוי והזכות לשם טוב הם ערכים המצויים במפלט דומה במידרג זכויות
25 האדם. האיזון ביניהם הוא איזון אופקי, המניח יחסיות ביניהם. בגדר יחסיות זו, מקבל
26 חופש הביטוי משקל מיוחד כאשר מדובר באיש ציבור ובשיח ציבורי, נוכח חשיבותו של
27 ערך זה להבטחת הליך דמוקרטי חופשי. אולם חופש זה, גם בגדר השיח הציבורי, אינו חופש
28 ללא גבולות. גם בגדרו נמתחים קווים אדומים, שמעבר להם פורש המשפט את הגנתו על
29 כבודו של איש הציבור, ועל שמו הטוב, לבל יהא הפקר. בגדרו של האיזון בין הערכים
30 האמורים, כשהוא מוחל על איש ציבור, יש משקל מסוים גם לעוצמה המיוחדת של פגיעת
31 לשון הרע במי שממלא תפקיד ציבורי ותלוי תלות מוחלטת באמון הציבור לצורך מילוי
32 תפקידו". (פסקה 14)

33
34 ובהמשך, בפסקה 37 נקבע:

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 "הערכים המתנגשים בין חופש הביטוי, לבין ההגנה על השם הטוב בהקשר לפגיעה באיש
 2 ציבור, מגינים על חופש הבעת הדעה והביקורת בשיח הציבורי, ומחייבים איש ציבור לקבל
 3 עליו ביקורת עניינית הוגנת, גם אם היא קשה, נוקבת, ואף פוגענית. אולם במסגרת האיזונים
 4 בין הערכים הנוגדים, לא ניתנת הגנה לאמירות פוגעניות כנגד איש ציבור במסגרת הגנת
 5 "אמת הפרסום" אם הן בגדר אמירות בעלות אופי עובדתי שאינן אמת, אפילו יש בפרסום
 6 ענין ציבורי. גם אם הן בגדר הבעת דעה על איש הציבור - להבדיל מאמירת עובדה בעניינו -
 7 הן לא תזכנה להגנה אם הן נאמרו שלא בתום לב. השיח הציבורי זוכה להגנה רחבה במשטר
 8 דמוקרטי, אך הוא אינו חסין מפני כל פגיעה שהיא בכבודו של אדם, ובכלל זה איש הציבור".

9
 10 עוד נמצא, כי כאשר הפרסום נעשה בתקופת בחירות, הוא זוכה להגנה רחבה יותר:

11
 12 "...כאשר מדובר בהתבטאויות המהוות חלק ממערכת בחירות, כאשר מטבע הדברים,
 13 המתמודדים לתפקיד הנהגה של ארגון ציבורי, נוהגים לעתים להטיח דברי ביקורת חריפים
 14 זה בזה, ובעיקר, בחברי הנהגה הקיימת שהם שואפים להחליפה. האדם הסביר אינו נוטה
 15 לייחס משקל רב להאשמות המועלות במסגרת מערכת בחירות, מתוך הנחה כי מדובר בחלק
 16 בלתי נפרד ממערכה פוליטית בין מתמודדים על הנהגה. על כן, לא כל פרסום שעלול
 17 להחשב כלשון הרע בימי שיגרה, ייחשב ככזה בזמן ניהולה של מערכת בחירות סוערת. משל
 18 למה הדבר דומה - לדברי סאטירה, שאף הם אינם נחשבים דרך כלל כלשון הרע, מתוך
 19 ההנחה כי האדם הסביר מבין שמדובר בהקצנה מכוונת של מעשים או התנהגות מסוימת,
 20 ואינו מייחס לה חשיבות יתירה." (ת"א (ת"א) 64122/06 אנשל אשכנזי נ' יואב שמחי (נבו),
 21 2009).

22
 23 יחד עם זאת, הזירה הפוליטית אינה גיוגל נטול חוקים, ושונה הדבר אם דברי הדיבה נועדו לפגוע
 24 באיש הציבור אישית ולא בהשקפותיו הפוליטיות, או בתגובה לדבריו, כמו במקרה הנדון כאן.

הבחנה בין הבעת דעה לבין הצהרת עובדה:

25
 26
 27
 28 בעניין שוקן התייחס כבי הנשיא (כתוארו אז) א' ברק, בין היתר, לשאלה מה דינו של מאמר שאינו
 29 מתיימר להציג עובדות, אך מציג אדם בצורה השמה אותו ללעג, והאם קמה לאותו אדם זכות תביעה
 30 בגין עוולת לשון הרע?

31
 32 בהקשר לשאלה זו, אמר כבי השופט א' ברק את הדברים הבאים:

33
 34 "הרקע לכתבה היא התבטאותו של הרציקוביץ', המדמה את העיתונאים המסקרים את
 35 תחום הספורט לעכברים. הכתבה היא הבעת דעה חריפה ובוטה על התבטאות זו, הנוקטת
 36 דרך משל, ולפיה בהתבטאותו הפך הרציקוביץ' למה שיצא נגדו. ברי כי הכתבה אינה

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 מתיימרת להציג עובדות. למרות מקצת טענות הרציקוביץ' נהיר, לפי לשון הטקסט, מבנה
2 חלוקת הפיסקאות והרקע לכתבה, כי קורא סביר לא ייחס להרציקוביץ' את אותן סצנות
3 מיניות המיוחסות ללורדים. **על-כן הכתבה משתייכת באופן כללי לפרסומים שהם הבעת**
4 **דעה. הבעת דעה נתפסת, בעיני האדם הסביר, כפוגענית פחות מהצהרת עובדה.** בניגוד
5 לפרסום עובדה אשר מתיימר לדווח על התרחשות שאירעה במציאות, ברי כי הבעת דעה
6 מציינת את רשמיו של המפרסם. מכאן פתוחה הדרך של כל קורא וקורא לגבש עמדתו
7 האישית."

8 "מבחינה פרשנית המשקל של חופש הביטוי מתחזק כאשר עסקינן בביטוי כגון ביקורת,
9 סאטירה, פרודיה, טור דעות, שמטרתו בעיקר לעורר ויכוח ציבורי, אך הוא חף מיומרה
10 להציג אמת עובדתית. כאשר מדובר בהבעת דעה מסוג זה, הגבלת חופש הביטוי פוגעת בצורה
11 קשה בקיומו של "שוק רעיונות" חופשי, בצורך להגשמה עצמית ובלב לבו של השיח
12 הדמוקרטי. סאטירה, לשם הדוגמה, בהיותה צורת ביטוי בוטה ועוקצנית, נועדה לעורר
13 פרובוקציה, להתריס ולעתים אף להתסיס על-מנת ליצור דיון ציבורי". (עניין **שוקן עמ' 568**,
14 פסקאות 10-11).

15
16 כב' השופט א' ריבלין הצטרף לדעת הנשיא ואמר את הדברים הבאים:

17
18 "כל הקורא בכתבה יבין וידע כי אלה הם דברים בוטים, גסים וחסרי טעם, המעוררים
19 תחושה של גועל ושאת נפש. במיוחד יש להצטער על השימוש במוטיב ה"עכבר", אולם בכך
20 אין כדי להוציא, מבחינה עקרונית, את האמור בכתבה מגדרי חופש הביטוי, שהרי כידוע,
21 **עיקר תכליתו של חופש הביטוי להבטיח הגנה לביטויים קיצוניים ומעוררי מחלוקת.** דברי
22 נועם, הערבים לאוזן והקלים לעיכול, אינם זקוקים להגנה של חופש הביטוי. דווקא אותן
23 אמירות המעוררות תחושות שליליות – הן אלה שחשופות לפגיעה, ולכן הן זקוקות למעטה
24 ההגנה של הזכות הבסיסית – זכות שהיא "ציפור נפשה" של הדמוקרטיה" (שם, בעמ' 572).

25 ובהמשך:

26 "המשיב דימה בהערה חריפה בפני עצמה את אנשי התקשורת לעכברים מפצי רעל. אמירה
27 זו הקימה עליו את הכתב ואת הממונים עליו כפי שעולה בבירור מן הכתבה. הרושם הוא כי
28 הם ביקשו "להשיב לו כגמולו", ולא בכדי נקטו אותו דימוי עצמו שהוא בחר בתארו אותם.
29 למותר לציין כי הדברים שאמרו המערערים על המשיב, ואשר כוונו אליו באופן ספציפי, אינם
30 שוקלים כנגד הדברים שאמר הוא ביחס לציבור שאליו הם משתייכים. זאת ועוד, גם העובדה
31 כי דבריהם נאמרו בתגובה ובהתייחס לדבריו שלו אין די בה כדי להקים להם חסינות מפני
32 תביעת לשון הרע. אולם יהיה נכון לומר, וגם בעניין זה מצטרף אני לדבריו של חברי הנשיא,
33 **כי לא ניתן לנתק את האמור בכתבה – על כל הדימויים הקשים הכלולים בה – מן ההקשר**
34 **הכולל ומן הסוגה שמדובר בה. עסקינן בפולמוס חריף, אך בנסיבות המקרה נראה לי כי**
35 **הוא חוסה בצלו של חופש הבעת הדעה.**" (עמ' 576)

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1
2 ממקרא הדברים עולה, כי יש לבחון את כלל הנסיבות ואת הקשר הדברים שקדם לפרסום והאופן
3 אותו. בנוסף, יש לערוך הבחנה בין פרסום עובדה, אשר מתיימר לדווח על התרחשות שאירעה
4 במציאות, לבין הבעת דעה, אשר נתפסת בעיני האדם הסביר כפחות פוגענית מהצגת עובדה.

5
6 כפי שנאמר ע"י כב' השופט ריבלין בעניין **שוקן**, "גם בשלב הבדיקה הראשון – שבו נבחן יסוד "לשון
7 הרע" (לצד יסוד הפרסום) – אין להתעלם מכך שמדובר בהבעת דעה. ולא זו בלבד, אלא שמדובר
8 במקרה שבפנינו בהבעת דעה על דמות ציבורית. חשיבותו של חופש הביטוי גוברת מקום שמדובר בו
9 בהבעת דעה בעניינים ציבוריים ובנוגע לאישים הנושאים תפקידים ציבוריים".

מנ הכלל אל הפרט:

10
11 כאמור לעיל, יש לבחון בשלב הראשון האם הפרסום מהווה לשון הרע.

12
13
14 למען הנוחות, אביא להלן בשנית את הפרסום:

15 "מיקי זוהר הוא חייל בכיר בארגון הפשע של נתניהו שלא מפסיק להסית ולשקר. ההשוואה
16 בין הימין האמריקאי האלים למפגינים שומרי חוק מופרעת אפילו בסטנדרטים המעוותים
17 של טופז לוק. המפגינים מעולם לא ניסו לפרוץ למעון, אך נראה שהעיסוק האובססיבי של
18 מכונת התעמולה של בלפור בהפגנות הולידו שיא חדש של הזיה ופייק ניוז. ביבי, לא יעזרו
19 ההסתה והשקרים. אנחנו נחושים ולא נעצור עד שתלך".

20
21 העיון מעלה, כי המשפט ברישא הפרסום, לפיו: "מיקי זוהר הוא חייל בכיר בארגון הפשע של נתניהו
22 שלא מפסיק להסית ולשקר..." הוא האמירה היחידה אשר מופנית באופן ישיר לתובע, ויכולה
23 להחשב כלשון הרע כלפיו. המשך הפרסום מנתח את ההשוואה בין מפגיני בלפור לבין הפורצים לבניין
24 הקפיטול ומצביע על הפער הרב בין שתי ההתרחשויות, ומעלה את הטענה כי מדובר בפרסום כוזב
25 ומסית מבית היוצר של תועמלני הבחירות של נתניהו.

26
27 התובע טוען כי ממשפט זה עולה כי התובע הינו "דמות מאפיוזית ומסוכנת אשר כל עיסוקה בפלילים,
28 אשר שומה לכלוא אותה מאחורי סורג ובריח ואשר קיים הכרח מיידי להרחיקה מכל תפקיד, היא
29 אשר היא" (סעיף 17 לסיכומיו).

30
31 משום כך, הדיון יתמקד במשפט הראשון של הפרסום.

32
33 משמעות משפט זה בעיני האדם הסביר, הקורא את הפרסום בכללותו, תיבחן בהתאם למכלול
34 הנסיבות האופפות את הפרסום, לרבות מיהות המפרסם ומושאי הפרסום, הרקע והתקופה בה
35 פורסם.

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 המשפט מורכב משני חלקים, הראשון מייחס לתובע תואר או מעמד של "חייל בכיר בארגון הפשע של
2 נתניהו", והשני טוען כי התובע "לא מפסיק להסית ולשקר".

3
4 אדון תחילה בחלק הראשון של המשפט, אשר נראה כי הוא שגרם לתחושת הפגיעה והעלבון של
5 התובע, ולהגשת התביעה.

7 מהי משמעות הביטוי "חייל בכיר בארגון הפשע של נתניהו" בפרסום, בעיני הקורא הסביר?

8 ברי, כי פרסום תחקיר עיתונאי או ידיעה ממקור משטרתי אודות השתייכותו של אדם לארגון פשיעה,
9 קל וחומר "חייל בכיר" בארגון פשיעה, עשוי להוות לשון הרע, ככל שעולה מהקונטקסט כי מדובר
10 בטענה עובדתית ובארגון פשיעה במשמעותו בדין הפלילי.

11
12 ראו לדוגמא, פסק הדין הידוע בע"א 670/79 הוצאת עתון הארץ בע"מ נ' בצלאל מזרחי [פורסם בנבו]
13 (1987), בו במסגרת סדרת כתבות תחקיריות על הפשע המאורגן בישראל, פורסמו שתי כתבות בהן
14 הוצג המשיב כאחת הדמויות המרכזיות של הפשע המאורגן בישראל. טענה עובדתית כזו הוגדרה
15 כ"חמורה מאין כמוה" וכ"מטילה סטיגמה שיש עמה משום קלון", וככזו היא אף משליכה על כמות
16 ומשקל הראיות שעל הטוען לאמיתותה להציג.

17
18 גם בת"א 15-12-17111 כהן נ' מור (נבו, 2018) התקבלה תביעת לשון הרע בגין אמירות בישיבת מועצת
19 העיר, שייחסו לסגן ראש העיר טענות עובדתיות שונות, ביניהן שייכות לארגון פשיעה וסיוע במימונו.
20 באותו עניין כלל לא היתה מחלוקת כי הנתבע טען את הדברים כטענה עובדתית, והוא לא הצליח
21 להוכיח את אמיתות האמירה הקשה.

22
23 בת"א 15-06-42743 פרידמן ואח' נ' רובין ואח' (נבו, 2017) נדונו מכתבים שנשלחו בתפוצה רחבה
24 לגורמים ממלכתיים, בהם נטען כי התובעים, בתפקידיהם ופעולותיהם מטעם קיבוץ חולתה, מתנהגים
25 ופועלים שיטתית "כראשי "ארגון פשע" מאורגן, אלים, מסוכן וקטלני" וביצעו עבירות של שחיתות,
26 מרמה, הונאה, גניבה בהיקף של מיליוני שקלים, הסתה, התרת דם והוצאת דיבה. לא היתה מחלוקת
27 כי מדובר בטענות עובדתיות על מעשי הנתבעים בתפקידיהם בקיבוץ, ונקבע כי הנתבעים לא הוכיחו
28 את הגנת אמת הפרסומים.

29
30 בתא"מ 19-03-62021 קלצ'קין נ' גלולה (נבו, 2022) התקבלה תביעת לשון הרע בגין פרסום, בהקשר
31 של בחירות מוניציפליות, לפיו התובע, כמנהל הבחירות, ואחרים "פעלו באופן עברייני כמו ארגון
32 פשע, לא פחות, להטיית תוצאות הבחירות". בפסק הדין נקבע כי מדובר בפרסום המתיימר להציג
33 אמת עובדתית בדבר היותו של התובע חלק מהתארגנות עבריינית לזיוף הבחירות, שלא הוכחה
34 בראיות, ואין מדובר בהבעת דעה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 בת"א 14-01-49675 חיים קרשניקר נ' כרמל שאמה (נבו, 2017) פרסם הנתבע טענות עובדתיות לגבי
2 שחיתות עירונית כלפי התובע, ובין היתר השתמש בביטוי "התנהלות קלאסית של פשע מאורגן". תוכן
3 הפרסומים היה עובדתי, והתביעה התקבלה לגבי הפרסומים בכללותם מתוך הקביעה כי מדובר
4 בייחוס מעשים פליליים קונקרטיים לתובע שלא היו מבוססים על ראיו אלא על שמועות שלא הוכחו.

5
6 בת"א 17-10-63860 עיריית כפר סבא נ' נאנס (נבו, 2020) התקבלה תביעת לשון הרע נגד תושב העיר
7 שייחס לעירייה ולמהנדסת העירייה, בפרסומים חוזרים, ביצוע מעשה פלילי של זיוף תכנית מתאר ושל
8 מתן חוות דעת כוזבת בזדון, גניבה והתארגנות לביצוע פשע, הכל בנוגע לתכנית איחוד וחלוקה שיזמה
9 העירייה לשכונת מגוריו של הנתבע. בית המשפט קבע כי בחלק מהפרסומים, המייחסים למהנדסת
10 מעשי זיוף וגניבה, מדובר בטענות עובדתיות בלתי מבוססות בראיות, ועל כן פסק לחובת הנתבע.
11 לעומת זאת, לגבי אמירות אחרות בפרסומים, ובכללן התייחסות לסירוב העירייה להעביר לנתבע חוות
12 דעת משפטית שנכתבה עבורה, כאל "חיפוי" או "התארגנות לביצוע פשע" נקבע, כי אף שהביטויים
13 רחוקים מהמציאות, "אף קורא סביר לא היה מייחס לביטויים אלה את משמעותם המילולית,
14 במובחן מהבנתם ככעס ותסכול של הנתבע על התנהלות התובעת שאינה מעבירה אליו את חוות הדעת
15 המשפטית".

16
17 סיווג פרסום בעניין ציבורי כהבעת דעה או כציון עובדה, הינו בעל השלכה מהותית הן על הקביעה אם
18 מדובר בלשון הרע, והן על היקף ההגנה המוענקת לו על ידי החוק. בעוד שסיווג הפרסום כהבעת דעה
19 עשוי להעניק לו את ההגנה הרחבה יחסית של תום הלב, הרי שסיווגו כטענת עובדה יותיר לו את ההגנה
20 הדוקנית יותר של אמת הפרסום.

21
22 הובהר לא אחת בפסיקה, כי השאלה מתי אמירה היא תיאור עובדתי ומתי היא הבעת דעה אינה
23 פשוטה, והיא סוגיה עובדתית-משפטית מעורבת ומורכבת.

24 "שאלת סיווגו של הפרסום, בין כהבעת דעה ובין כעובדה, היא שאלה הנתונה להכרעת בית
25 המשפט על-פי מבחנים אובייקטיביים. פרסום דעה משקף הליך מחשבתי סובייקטיבי, וזאת
26 להבדיל ממצאות אובייקטיביות. דעה יכולה לתאר מצב עובדתי-אובייקטיבי ובלבד שתנוסח
27 כדעה. דעות המתארות מציאות עובדתית הן למעשה מסקנות. השאלה האם מדובר בדעה
28 או בעובדה אינה פשוטה כלל ועיקר. המבחן הראוי לסיווג האמור הינו מבחן השכל הישר
29 וההגיון. בסיווג האמור יש לבחון את מובנו הרגיל והטבעי של הפרסום, כפי שאדם סביר היה
30 מבין אותו." (עניין שרנסקי, פסקה 36).

31
32 ביחס לקריטריונים שישמשו להבחנה בין עובדה לדעה, נפסק בע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות
33 אחרונות בע"מ, פ"ד מט(2) 843, 856-857 (1995)) כי -

34 "בסיווג האמרה יש לתת משקל לאופן שבו היא נתפסת בעיניו של הקורא הסביר. רוצה לומר,
35 האם סובר הוא כי הוא מוזמן לשפוט את האמרה, או שמא מתבקש הוא לאמצה כעובדה
36 וללא ביקורת עצמאית? הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני הקורא הסביר הוא

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 שחולש על סיווגה של האמרה, ואין הוא מנתח ניתוח מדוקדק של כל אמרה ואמרה. רושם
2 זה מושפע מניסוחה של האמרה, ממקומה בכתבה ובמבנה הכולל שלה. לא מן הנמנע שתכנים
3 זהים יסווגו באופן שונה באותה כתבה".

4
5 בת"א 3598-07-08 **דוד מרדכי הלפרן בן דב נ' חיים איצקוביץ** (נבו, 2011) נפסק:

6 "יש להביא בחשבון את ההקשר הענייני שבו נכתבו הדברים שהם נושא המחלוקת (פרשת **בן**
7 **גביר**). כאשר מתעורר ספק באשר לסיווג הדברים שנאמרו או נכתבו כמשקפים מציאות
8 אובייקטיבית או הבעת דעה, יש להביא בחשבון גם שיקולים של מדיניות שיפוטית כגון
9 קיומו של עניין ציבורי בפרסום, זהות האדם שכלפיו הופנה הפרסום, האם מדובר באיש
10 ציבור, נבחר ציבור, עובד ציבור, או שמא מדובר באדם פרטי. **ככל שמדובר באיש ציבור**
11 **ובעניין ציבורי, תגבר הנטיה לסווג את האמרה כהבעת דעה**".

12
13 להבחנה בין טענה עובדתית להבעת דעה נדרש בית המשפט גם בת"א (שלום ת"א) 32986/03 **בושמיץ**
14 **נ' אהרונוביץ** (נבו, 2007), בהקשר של ביטוי דומה לענייננו. באותו תיק נדונה תביעת לשון הרע של
15 הוטרניר העירוני בהוד' השרון, אשר במקביל לתפקידו הציבורי ניהל חווה לגידול קופים לצורך
16 מכירתם למוסדות שונים בארץ ובעולם למטרת ניסויים מדעיים. במסגרת הפרסומים נשוא התביעה,
17 נכתב כי התובע הינו חלק מ"**המאפיה של סוחרי החיות**...", "ארגון פשע של סוחרי חיות" אשר
18 מפעילים את כוחם והשפעתם, יחד עם אנשי אקדמיה בעלי אינטרסים משלהם, נגד הצעת החוק
19 להגבלת הניסויים והסחר בבעלי חיים.

20 בית המשפט בחן, האם הפרסום הינו בבחינת הבעת דעה, המוגנת לפי סעיף 15(4) לחוק, או שמא הוא
21 דיווח עובדתי, שאינו מוגן במסגרת אותו סעיף.

22 נקבע כי שאלת ההבחנה בין טענה עובדתית להבעת דעה סובייקטיבית מעוררת לעתים קושי, וכי קיים
23 "אזור דמדומים" בין שני קצוות אלה. בסיווג האמירה יש לנהוג לפי כללי ההגיון והפעלת השכל הישר
24 תוך בחינת הרושם הכללי שיוצרת ההתבטאות נשוא הדין (ע"א 259/89 **הוצאת מודיעין בע"מ נ' גדעון**
25 **ספירו** פ"ד מו(3) 48, 55).

26 נקבע כי לאור ההקשר בו נאמרו הדברים, **הקורא את הפרסומים מבין כי אין מדובר ב"מאפיה"**
27 **בהוראתה הרגילה של המילה**, היינו, ארגון פשע סודי וסגור, השולח, בין היתר, זרועותיו לגופים
28 שלטוניים לצורך העצמת כוחו וקידום האינטרסים הכלכליים שלו אגב ביצוע מעשי פשע נתעבים, כגון
29 סחר בסמים, סחר בבני אדם, הימורים בלתי חוקיים, מעשי רצח וכיו"ב, אלא **בקבוצת אנשים בעלי**
30 **אינטרס כלכלי ומקצועי משותף בהימשכות הניסויים בבעלי חיים ואי הגבלת הסחר בהם, המפעילה**
31 **שדולה בעניין**.

32 נקבע כי גם לפי מבחן המדיניות המשפטית, גם אם נאמר שיש באמירה קורטוב של התיימרות לדיווח
33 עובדתי, הרי שהיא בגדר הבעת דעה, שכן המדובר בפרסום **המותח ביקורת על התובע כאיש ציבור**
34 **במסגרת עיסוקיו ומעשיו בנושא בעל עניין ציבורי מובהק**, ועלכן שימוש בביטויים, קשים ככל שיהיו,
35 והשוואת התובע לחבר בארגון פשיעה, הנם בבחינת הבעת דעה, המוגנת בסעיף 15(4) לחוק.
36 לפיכך התביעה בנוגע לפרסומים אלה נדחתה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1
2 עניין **בושמיץ** הנ"ל הינו בבחינת קל וחומר לענייננו.

3
4 במקרה שבפני, אין בפרסום כל טענה עובדתית המייחסת לתובע מעשי פשע כלשהם, או מעורבות
5 במעשי פשע נטענים, בין של נתניהו ובין של אחרים. הפרסום כלל אינו מתייחס ל"ארגון פשיעה"
6 כמשמעותו בחוק הפלילי ובשפת בני אדם מקובלת, שהוא "חבר בני אדם, (...) שפועל בתבנית
7 מאורגנת, שיטתית ומתמשכת לעבירת עבירות שלפי דיני ישראל הן מסוג פשע", כדוגמת ארגונים של
8 עברייני זה או אחר המוכרים במדיה הציבורית כמי שמטילים חיתיתם באלימות על הציבור, סוחטים
9 דמי חסות, סוחרים בסמים ומבצעים מעשי רצח.

10
11 לפיכך, המשמעות של חברות בארגון פשיעה כמובנה בחוק הפלילי, כלל אינה עולה מתוכן הפרסום
12 והקשרו במדיה הציבורית.

13
14 **השימוש בביטוי "ארגון פשע" ביחס לנתניהו/לליכוד בכלי התקשורת לפני הפרסום**

15
16 מעיון בפרסומים השונים בכלי התקשורת, לרבות התבטאויות בתכניות רדיו וטלוויזיה, טורי דעה של
17 עיתונאים וכיו"ב, ניתן ללמוד כי הביטוי "ארגון פשע" הוטח בנתניהו ובנאמניו במפלגת הליכוד במהלך
18 השנים 2019-2020, זמן רב לפני הפרסום, ונעשה שכיח יותר ככל שהחריפו מתקפות דובריו ונאמניו
19 כלפי מערכת אכיפת החוק לאורך תהליך החקירה והגשת כתבי האישום נגדו, וככל שהחמירה אי
20 היציבות השלטונית, שהתבטאה בארבע מערכות בחירות תוך שנתיים.

21
22 מהפרסומים במדיה עולים שני שימושים לביטוי. האחד, כורך את "חברי הארגון" בסיוע לעבירות של
23 שחיתות שלטונית מסוג אלה בהן מואשם נתניהו, במטרה להחליש את המוסדות הדמוקרטיים ואת
24 שומרי הסף של שלטון החוק, ולבצר את כוחו האוטוקרטי, וכן להביא לביטול כתב האישום נגדו.

25
26 כך לדוגמא, פורסמו כבר משנת 2019 מאמרי דעה, בהקשר של תיקי נתניהו, הטוענים כי קבוצה
27 מצומצמת של פוליטיקאים בראשות נתניהו, בסיוע תעמולנים ומשפטנים, פועלת בישראל כבר כמה
28 שנים תחת דפוס פעולה שיטתי ושגרתי, שנועד לחתור תחת יסודות המשטר הדמוקרטי והחוקי
29 ולהטמיע יסודות אוטוקרטיים בשתי דרכים עברייניות: השתלטות על כלי תקשורת באמצעות מתן
30 טובות הנאה אסורות לבעליהן או לרוכשים פוטנציאליים; ובמקביל דיכוי עקבי של מוקדי כח מרסנים
31 ומאזנים, דוגמת מערכת אכיפת החוק והדרג המקצועי בשירות הציבורי, באמצעות מערך של מינויים
32 פוליטיים, שידול אינטנסיבי של עובדי ציבור להפרת אמונים, והשמצות חריפות כלפי בעלי התפקידים
33 שאינם "מיישרים קו".

34
35 כך לדוגמא, בנובמבר 2020 הופיע בחדשות 13 ובכלי תקשורת נוספים שציטטו אותו, פרסום לפיו
36 "בכירים במשטרה בדקו והסיקו: סביבת נתניהו פועלת כארגון פשע". נטען כי "לפני כשנתיים וחצי

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 צוות מצומצם שכלל את חוקרי רה"מ והמפכ"ל דאז אלשיך ערך תרגיל מתודי ובחן בין היתר את
2 ההיררכיה הפנימית, רמת המידור ומידת ההירתמות לבקשות שמגיעות מלמעלה, וזוהו דפוסים
3 שמזכירים ארגון פשע. בין היתר, נבדק אם מתקיימת היררכיה פנימית שבה לכל חבר יש תפקיד
4 שקיבל מראש הארגון, תפקיד שגם מרחיק את ראש הפירמידה מהעבירות נשוא החשדות, רמת
5 המידור של האנשים, רמת ההירתמות שלהם לבקשות שמגיעות מלמעלה ופרמטרים נוספים".

6
7 אין ספק כי שימוש בביטוי בהקשר כזה הינו בגדר **טענה עובדתית** בעלת משמעות חמורה ועשויה
8 להוות לשון הרע ככל שהיא נטענת עובדתית לגבי פלוני.

9
10 השימוש השני הינו **כביטוי מטאפורי**, בעל מספר היבטים.

11
12 האחד מתייחס למאפיינים ההיררכיים והסגנון הכוחני של ארגון פשיעה "מהסרטים". ארגון,
13 שבראשותו עומד הבוס הגדול שהכל סרים למרותו, שחבריו האחרים הינם בבחינת "חיילים"
14 שהתכונות הנדרשות מהם הן נאמנות עיוורת למנהיג, ונכונות לבצע עבורו כל משימה שתוטל עליהם,
15 כשהערך העליון הוא המשך האחיזה בכח השלטון.

16
17 דוגמא לשימוש כזה במקור ראשון, 10/20:

18
19 **"בתקופה האחרונה השיח הפוליטי בישראל מזוהם יותר ויותר בשיח מאפיונרי.**

20 **ההתבטאויות של מיקי זוהר ומירי רגב רק ביטאו את הלך הרוח**

21 הארץ רעשה לאחרונה, כאשר אייל ברקוביץ' הטיח ביו"ר הקואליציה, ח"כ מיקי זוהר, את
22 האשמה: "אתם [הליכוד] ארגון פשע. האיום של השרה מירי רגב כלפי ברקוביץ', למנוע ממנו
23 את תפקיד מאמן הנבחרת הלאומית אם לא יתנצל בפני בוחרי הליכוד, רק הוכיח את טענתו
24 המקורית; בדיוק כמו האיום שהטיח זוהר עצמו כלפי היועץ המשפטי לממשלה, אביחי
25 מנדלבליט, לחשוף עוד קלטות מביכות של שיחותיו אם לא יתפטר ויסגור את תיקי
26 נתניהו."

27
28 דוגמאות נוספות שהובאו בסיכומי הנתבעת הינן בפן ההומוריסטי, כמו קטע סאטירי בתכנית "זהו
29 זה" ותיאור "צבעוני" של התובע כ"איש מאפיה" בטור דעה של רוגל אלפר ב"הארץ", שהתובע בחר
30 לשתף בלצון עם עוקביו בטוויטר (נספח 2.א. לסיכומי הנתבעת).

31
32 היבט שני של הביטוי הוא האיפיון האנטי נורמטיבי של ארגון פשע, וקריאת התיגר של ארגון כזה על
33 שלטון החוק ומוסדותיו.

34
35 שופט בית המשפט העליון בדימוס, אליהו מצא ז"ל, תקף בחריפות בראיון **בכאן רשת ב** בינואר 2019
36 את ראש הממשלה בנימין נתניהו בעקבות סרטון שהעלה בעניין פרסום החלטת היועץ המשפטי

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 לממשלה. בראיון בתכנית "הבוקר הזה", אמר מצא כי הוא אינו זוכר בכל הקריירה שלו "התבטאויות
2 כאלה נגד רשויות אכיפת החוק מצד מישהו שהוא לא ראש ארגון פשע".

3
4 התובע הרבה להתבטא במלים קשות נגד אנשי מערכת המשפט שהיו מעורבים בקבלת ההחלטות
5 בתיקי נתניהו, כמצוטט בראיון שנתן לרדיו 103FM בו דיבר על תיאום מושחת בין היועמ"ש אביחי
6 מנדלבליט לפרקליט המדינה שי ניצן, ועל הגשת כתבי אישום מופרכים, תוך איום מרומז, או
7 "הבטחה" כלשונו, כי בקרוב ייחשפו חומרים מוקלטים שבידיעתו משיחותיהם של הנ"ל, תהיה
8 "רעידת אדמה", בעלי התפקידים הנ"ל יתפטרו או ייאסרו וכתב האישום יבוטל, וכי "הם יצטרכו
9 לשלם על כך מחיר" אלא אם יחזרו בהם.

10
11 בהקשר של ראיון זה התעוררה סערה תקשורתית, פוליטיקאים ואנשי תקשורת רבים גינו את דברי
12 התובע כמשקפים התנהגות מאיימת/סחטנית בסגנון של ארגון פשע (הציטוטים בסעיפים 59, 60
13 לסיכומי הנתבעת והקישורים בה"ש).

14
15 ציטוטים ופרסומים נוספים של התובע מובאים בסעיף 72 ובנספחים 2.ב., 2.ה. לסיכומי הנתבעת.
16 דוגמא נוספת: "הגיע הזמן שנפסיק לפחד ממערכת המשפט, כבר לא צריך לחשוש מהם. הדברים
17 שנחשפים בחודשים האחרונים מעידים על רקבון מוחלט ותפירת תיקים." (טוויטר, 10/20).

18
19 היבט שלישי של הביטוי מתייחס לשימוש לרעה בכח השלטוני והפיכתו לבן ערובה לקידום אינטרסים
20 אישיים של המנהיג על חשבון שיקולים ענייניים שישרתו את טובת הציבור בתחומי המינהל התקין,
21 הכלכלה, הבריאות ועוד. בהקשר זה צוינו בתקשורת עיוותים כגון אי העברת תקציב המדינה במשך
22 שנתיים, אי מינוי מפכ"ל משטרה, קבלת החלטות לגבי אופן ההתמודדות עם מגיפת הקורונה, שנחשדו
23 כמבוססות על מניעים פוליטיים ושיקולים קואליציוניים, ועוד.

24
25 שימוש זה, שקנה לו אחיזה בהתבטאויות אישים פוליטיים ועיתונאים, מיוחס לאייל ברקוביץ',
26 שהטיח, בתובע דווקא, בתכנית הראיונות "אופירה וברקוביץ'" באוקטובר 2020 כי הליכוד "מתנהגים
27 כמו ארגון פשע".

28
29 התייחסות לשימוש בביטוי במובן זה נעשתה בטור דעה של העיתונאי רוגל אלפר, 10/20:
30

31 "למרות הסתייגויותיה של אופירה אסייג, שדרשה שיתנסח אחרת, צדק איל ברקוביץ'
32 כשהטיח במיקי זוהר בתוכנית "אופירה וברקוביץ'" בערב שבת: "אתם ארגון פשע".
33 ברקוביץ' השתמש במושג במובן המטפורי שלו, ונימק את השימוש הזה במחדלי ניהול של
34 הממשלה, בסדר גודל אפי ('תראה מה עשיתם במדינה. תראה מה עשיתם. כלכלה אפס.
35 בריאות אפס. לא יכול להיות שגמזו אומר 'אחת, שתיים, שלוש', ושמים עליו קצוץ. הבאתם
36 את גנץ, אמרתם ממשלת קורונה, זו לא ממשלת קורונה, זו עבודה בעיניים"). הוא דיבר

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 מעמדה אינטואיטיבית, של שכל ישר. העניין הוא שבשביל להיות ארגון פשע, צריך להיות
2 מניע — רווח מהפשיעה. האלוף במיל' עמירם לוי ("הארץ", 30.9) מסכים עם ברקוביץ',
3 וחושף את המניע: "היום כבר לא ניתן להסתיר את העובדה ששיעורי התחלואה וההדבקה
4 במגזר החרדי גבוהים פי שלושה מאשר בציבור החילוני... **מסיבות פוליטיות, ותוך ניגוד**
5 **עניינים זועק לשמים של ראש הממשלה, החליטו לסגור את כולנו ולשלוח אותנו לסגר...**
6 **כדי לשרוד, העדיף נתניהו שיעורי תחלואה גבוהים, זאת בידיעה ברורה כי שיעורי התמותה**
7 **שינבעו מהם יהיו גבוהים גם הם. מדובר בפשע שמחייב את פיטורי נתניהו, ומיד".**

8
9 השימוש המטאפורי בביטוי, כמתואר לעיל, הינו בעל קונוטציה שלילית מבחינה מוסרית ונורמטיבית,
10 אך הינו, לנוכח הקשר הדברים ולאור הפסיקה הענפה שצוטטה לעיל, בגדר הבעת דעה ולא בגדר
11 טיעון עובדתי.

12
13 עוד יצויין, כי השימוש בביטוי קנה לו אחיזה נרחבת בדברי חברי כנסת ועיתונאים מהצד השמאלי של
14 המפה הפוליטית, הן ביחס לתובע והן ביחס לבכירים אחרים בליכוד (ציטוטים בסעיף 59, 60 לסיכומי
15 הנתבעת). יודגש, כי אין הדברים מובאים בבחינת "אם אחרים מתבטאים כך אז גם לי מותר", כטענת
16 התובע בסיכומיו, ולא כתמיכה בהתבטאויות לא ראויות מסוג זה, אלא כדי להראות את **נפיצות**
17 **הביטוי, בהקשרו הפוליטי-המטאפורי, אשר גורמת לכך שהקורא הסביר יתפוס אותו כהבעת דעה**
18 **וכמטבע לשון גרידא.**

19
20 המילים "חייל בכיר", לא זו בלבד שאינן בגדר לשון הרע, אלא התובע עצמו השתמש בביטוי דומה
21 ("אני קורא לנתניהו לבוא להוכיח שהנאמנות כלפיו משתלמת ולא להפקיר את החיילים שלו בשטח")
22 וכך גם נאמר עליו בתכנית המקור ("מיקי זוהר - החייל מס' 1 של ביבי") בהקשר לנאמנותו לנתניהו
23 (ההפניות בסעיף 49-50 לסיכומי הנתבעת).

24
25 לסיכום, לאחר בחינת לשון הפרסום, נסיבותיו ורקעו, אני סבורה כי הפרסום אינו מתיימר להציג
26 לקורא עובדות, וודאי שאינו מייחס לתובע חברות בארגון פשיעה כמשמעותו בדין הפלילי. משכך,
27 הקורא הסביר של הפרסום לא ייחס לתובע חברות בארגון פשיעה, מעורבות בפלילים בכלל ובהקשר
28 של תיקי נתניהו בפרט. הביטוי "ארגון הפשע של נתניהו" בהקשר של פרסום התובע נגד מפגיני בלפור,
29 ועל רקע השימוש בביטוי זה בכלי התקשורת, מבהיר מיד לקורא הסביר, כי מדובר **במטאפורה**
30 **הנטועה במישור הפוליטי, ולא במישור הפלילי.**

31
32 הקורא הסביר יבין אל נכון, כי הביטוי "חייל בכיר בארגון הפשע של נתניהו" הנאמר על ידי תנועת
33 מחאה ששמה "קריים מיניסטר", במענה להאשמותיו של התובע את מפגיני בלפור בבריונות
34 ואנרכיזם, שם את הדגש על **נאמנותו והתמסרותו המלאות של התובע**, במסגרת תפקידו הציבורי,
35 לשירות מטרותיו של נתניהו **במישור הפוליטי**, היינו בהפצת מסרים תוקפניים מטעמו בהתבטאויותיו

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 בכתב ובעל פה במדיה הציבורית. משמעות זו נלמדת מההקשר הפוליטי של הפרסום, ומהמשכו של
2 המשפט, "שלא מפסיק להסית ולשקר".

3
4 הקורא הסביר אשר יקרא את הכתבה בכללותה, לא יראה בפרסום אמירה עובדתית המייחסת לתובע
5 מעשים פליליים או מעורבות בפלילים, אלא יפרש את הפרסום ואת האמירות הבוטות בו לפי ההקשר
6 המלא בו נאמרו, קרי על רקע פולמוס פוליטי בין מחנה "תומכי נתניהו" למחנה "מתנגדי נתניהו"
7 בתקופת בחירות, וכן יראה בביטוי משום מטאפורה שנועדה להמחיש באופן מוקצן את דעתה של
8 הנתבעת על נתניהו ונאמניו במפלגה, בדומה לאנלוגיה המקצינה שהתובע בחר להשתמש בה
9 בהתבטאותו בטוויטר כלפי הנתבעת ושאר המפגינים. יש לתת משקל גם לכך שהפרסום לא נעשה
10 ביוזמת הנתבעת אלא בתגובה לפניית אמצעי תקשורת לקבלת עמדתה ביחס לפרסום התובע,
11 והדברים פורסמו בהדבק אחד.

12
13 לגבי חלקו השני של המשפט, נאמר כבר לא אחת בפסיקה, כי הביטויים "מסית" ו-"משקר" אינם
14 חריגים בנוף הוויכוח הפוליטי הציבורי ובנסיבות שבהן הם נאמרו, גם הם אינם מהווים לשון הרע.

15
16 בת"א 16-12-29098 קרן נ' ליבר [פורסם בנבו] (2019) נפסק:

17 "אמנם, ככלל הביטוי "שקרן" עשוי להיחשב כלשון הרע (השווה: ע"א (ירושלים) 11062/07
18 **סולטן ציון נ' לוק דוד** (25.12.2007)). דא עקא, עסקינן במישור הפוליטי. הסיבולת של התובע
19 לביטויים כאלה, במיוחד בהקשר הקונקרטי של הפרסום, צריכה להיות גבוהה יותר מאשר
20 אדם פרטי מן השורה.

21 יתירה מכך, לא ניתן לנתק מהביטוי את ההקשר הכללי בו נאמר. מקום שההקשר אינו נופל
22 בגדר "לשון הרע", הרי שהביטוי "שקרן" כשהוא עומד לבדו, וכאשר הפרסום כולו הינו
23 בהקשר פוליטי – אינו עולה כדי לשון הרע. אף לא הובאה בפני כל ראיה המצביעה על כך
24 שהציבור מייחס משמעות או משקל של ממש לכינויו של נבחר ציבור במונח זה. לכן, רק
25 אמירות חריפות ביותר יצדיקו את התערבותו של בית המשפט (והשווה: ע"א (ת"א) 26523-
26 09-14 **דרזיה נ' קוניק** (2015))."

27
28 בת"א 11-10-39333 **הוועד המקומי שערי תקווה ואח' נ' פלד ואח'** (נבו, 2015) נקבע:

29 "הביטויים כמו "שקרן" "נוכל" וכיו"ב, אף שאינם נעימים לאוזן, הם אינם חריגים בנוף
30 הוויכוח הפוליטי הציבורי; הציבור מורגל לביטויים מסוג זה במסגרת הוויכוח הפוליטי, ומן
31 הסתם סביר כי הוא אף למד לייחס להם את המשקל המתאים לנוכח ההקשר שבו הם
32 נאמרים במסגרת מאבק פוליטי בין יריבים פוליטיים."

33
34 בהקשר הקונקרטי של הפרסום, המלים "לא מפסיק להסית ולשקר" נאמרו ביחס להשוואתו של
35 התובע את ההפגנות בבלפור ל"הסתערות אלימה על בית ראש הממשלה" ולפי עמדת הנתבעת,

בית משפט השלום בפתח תקווה

23 מרץ 2022

ת"א 21-01-24312 זוהר נ' חוזה חדש (ע"ר)

1 המעוגנת עובדתית, כי מדובר בהפגנות אזרחיות ללא יסוד של אלימות, עצם ההשוואה היא שקרית
2 ביודעין ומסיתה את תומכי נתניהו נגד המפגינים.

3
4 בסופו של יום, למרות שהלשון בה נקטה הנתבעת בפרסום הינה לשון חריפה, ויש להצטער על הקצנת
5 השיח הפוליטי לאמירות מסוג זה, שכאמור אינן ראויות, הרי שיש בה "השבת מלחמה שערה"
6 לפרסומו של התובע, **בכלים לשוניים דומים לאלה שנקט כלפי המפגינים בפרסומיו** (בדומה לעניין
7 **שוקן**, בו נעשה שימוש הדדי בדימוי מטאפורי זהה). אין בפרסום טענה עובדתית המייחסת לתובע
8 מעורבות בפשיעה במישור החוק הפלילי, אלא ביטוי מטאפורי, השייך למרחב ביטויי הבעת הדעה
9 בפולמוס הפוליטי.

10
11 לפיכך אני קובעת כי הפרסום כמשמעותו בעיני האדם הסביר בהקשר הקונקרטי של הפרסום, אינו
12 מהווה לשון הרע, אלא ביטוי מטאפורי מתחום הפולמוס הפוליטי.

13
14 אין צריך לומר כי בית המשפט מוקיע התנהלות ושיח מתלהם ומלבה עוינות, ואולם בכך אין כדי
15 לבסס תביעת לשון הרע כנדרש על פי החוק.

16
17 כמו כן, גם אילו הגעתי למסקנה אחרת לגבי השלב הראשון של הניתוח המשפטי, עדיין התוצאה סופית
18 היתה זהה, שכן חלקו הראשון של המשפט נשוא הדיון חוסה בצילה של הגנת הבעת דעה בתום לב על
19 התנהגות הנפגע בתפקיד ציבורי, הקבועה בסעיף 15(4) לחוק, וחלקו השני של המשפט – חוסה תחת
20 הגנת סעיף 15(10) לחוק, ש"הפרסום לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם
21 לכך", ביחס לדברי התובע על המפגינים.

22 על כן דין התביעה להידחות.

23
24 **סוף דבר:**

25 התביעה נדחית.

26 התובע ישא בהוצאות הנתבעת בסך 15,000 ₪.

27
28 ניתן היום, כ' אדר ב' תשפ"ב, 23 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.

29
30
31
32
33 ניצה מימון שעשוע, שופטת בכירה